

Brüssel, 30.11.2017
SWD(2017) 429 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

Muudetud ettepanek: NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega muudetakse määrust (EL) nr 904/2010 seoses meetmetega, millega tõhustatakse
halduskoostööd käibemaksu valdkonnas

{COM(2017) 706 final} - {SWD(2017) 428 final}

Kommenteeritud kokkuvõte
Mõjuhinnaang dokumendile: Ettepanek: Nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 904/2010 seoses meetmetega, millega tõhustatakse halduskoostööd ning maksupettuste vastast võitlust käibemaksu valdkonnas
A. Vajadus meetmete järele
Miks? Mis on lahendamist vajav probleem?
Käibemaksupettus on ELi tasandil pidev mure ning selle alalaekumine on hinnanguliselt 160 miljardit eurot, millest 40–60 miljardit põhjustab piiriülene käibemaksupettus. Selle olukorra juured paiknevad käibemaksudirektiivis sätestatud „üleminekukorras”, mis võimaldab müüa kaupu ja teenuseid ELi-siseses kaubanduses käibemaksuvabalt. Ettepanekus käsitletakse kolme peamist probleemi: • varifirmadega seotud ühendusesisene pettus (ehk karussellpettus), mis toimub, kui piiriülene klient ostab kaupu või teenuseid käibemaksuvabalt ja võtab käibemaksu, kuid ei edasta seda maksuametitele, ning tema kliendil on võimalik see maha arvata; • pettus kasutatud autode müügi puhul, kui maksustatakse üksnes kasuminorm, mitte kogu müügihind; ning • pettus seoses tolliprotseduuridega 42 ja 63, mille alusel käibemaks ei kuulu tasumisele impordiriigis tavapäraste käibemaksueeskirjade alusel juhul, kui kaubad tarnitakse mõnes teises liikmesriigis asuvalle ettevõtjale.
Mida selle algatusega loodetakse saavutada?
Algatuste eesmärk on anda maksuametitele rohkem tõhusaid ja tulemuslikke vahendeid, et võidelda kolme peamise käibemaksupettusega piiriülestes olukordades. Teabe parem kasutamine ja jagamine ametiasutuste vahel ning Eurofisci tugevdamine võimaldab liikmesriikide maksuametitel paremini tuvastada pettureid, lõpetada pettused ning lõppkokkuvõttes tagada ettevõtjatele võrdsed tingimused.
Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus?
Kuigi käibemaksu haldamine, kogumine ja kontroll kuuluvad ennekõike liikmesriikide pädevusse, on käibemaksupettus sageli seotud piiriüleste tehingutega ühtsel turul. See avaldab negatiivset mõju ühtse turu toimimisele ning põhjustab tõsist kahju ELi eelarvele. Seetõttu on EL rakendanud koostöövahendeid, korraldanud teabevahetust maksuametite vahel ning toetanud ühtseid audititegevusi ja Eurofisci. Nende vahendite tõhususe parandamine ELi tasandil, eelkõige Eurofisci tugevdamine, annab lisaväärtust sellele, mida on võimalik saavutada liikmesriigi tasandil.
B. Lahendused
Milliseid seadusandlikke ja mitteseadusandlikke poliitikavariante on kaalutud? Kas on olemas eelistatud variant? Miks?
Tehti kindlaks viis peamist varianti koos alavariantidega. Kõik variandid paketina parandaks praegust olukorda seoses piiriülese käibemaksupettusega: • andmete ühine töötlemine ja analüüs Eurofiscis; • uued ühismeetmed maksuametite auditite puhul ning nende koordineerimise parandamine Eurofisci abil; • teabe ja jälitusteabe vahetamise arendamine liikmesriikide maksuametite vahel Eurofisci raamistikus ja ELi tasandi õiguskaitseasutuste vahel; • juurdepääsu parandamine sõidukite registreerimisandmetele; • käibemaksukohustuslase registreerimisnumbri ja tolliinfo jagamine seoses tolliprotseduuridega 42 ja 63 tolli- ja maksuametite vahel.
Kes millist varianti toetab?
Liikmesriigid toetavad ühise andmetöötamise rakendamist ning meetmeid, et võidelda pettustega, mis on seotud

tolliprotseduuridega 42 ja 63. Liikmesriigid toetasid ka juurdepääsu autode registreerimisandmetele, kuid vähemal määral.

Teised sidusrühmad pooldavad uut automaatset teabevahetust ning uusi viise koostööks maksu- ja õiguskaitseasutuste vahel. Toetatakse ka Eurofisci suuremat rolli. Samuti väljendati üldist positiivset arvamust ühisauditite kohta.

C. Eelistatud poliitikavariandi mõju

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?

Iseenesest ei ole võimalik täpselt hinnata peamiste eelistatud variantide eeliseid.

Liikmesriigid: selle algatusega hõlmatud peamiste variantide puhul eeldatakse, et need parandavad olukorda kiiresti ja tõhusalt seoses piiriüleste käibemaksupettustega ja seetõttu peaksid need tõstma käibemaksutulu.

Ettevõtted: petturite parem sihikule võtmine võiks vähendada nõuete täitmisega seotud kulusid ja halduskoormust ettevõtjate jaoks, kes osalevad liidusiseses kaubanduses.

Ühtne turg: eeldatakse positiivset mõju ühtse turu toimimisele, sest käibemaksupettuste vastane võitlus tagaks nõuetele vastavate ettevõtete jaoks võrdsed tingimused kogu ELis.

Keskkonna- ja sotsiaalsed mõjud ei ole märkimisväärsed.

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?

Ettevõtted: lisakulusid ei teki Ettepanekuga nähakse ette tingimused, et paremini kasutada ja analüüsida juba olemasolevat teavet.

Liikmesriigid: andmete ühise töötlemise rakendamine ei too kaasa mingeid täiendavaid kulusid, kuna need kantakse programmi „Fiscalis“ raames. Sõidukite registreerimisandmed ja tolliandmed on juba kättesaadavad. Maksuametitele automaatse juurdepääsu andmine andmetele nõuaks IT-arendusi, kuigi piiratud ulatuses. Kulusid ei ole võimalik hinnata, sest hiljutisi võrreldavaid andmeid ei ole ning liikmesriigid ei saa neid ka esitada.

Milline on mõju ettevõtjatele, VKEdele ja mikroettevõtjatele?

Algatus ei tohiks ettevõtjaid, VKEsid ja mikroettevõtjaid negatiivselt mõjutada, kuna see ei peaks kaasa tooma täiendavat halduskoormust ega nõuete täitmisega seotud kulusid.

Ettevõtjad saavad kasu võrdsetest tingimustest ja ühtse turu paremast toimimisest.

Kas algatusel on märkimisväärne mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?

Kuigi teatavate variantidega kaasnevad arenduskulud, saavad liikmesriikide eelarved kasu käibemaksupettustega võitlemise uutest vahenditest. Kasu ei ole võimalik täpselt kindlaks määrata, kuigi nähakse ette puhaskasu.

Kas on oodata muud olulist mõju?

Ettepanekuga käivitatakse käibemaksualase teabe vahetamise ja töötlemise uus süsteem, mis võib sisaldada isikuandmeid. See võib mõjutada põhiõigusi. Ettepanekuga kavandatud uus teabevahetus ja andmetöötlus on sihipärased ja rangelt piiratud sellega, mis on vajalik, et saavutada algatuse eesmärgid, st võidelda piiriüleste käibemaksupettuste vastu tulemuslikul viisil.

D. Järeelmeetmed

Millal poliitika läbi vaadatakse?

Vastavalt määruse (EL) nr 904/2010 artiklile 59 vaadatakse selle rakendamine üle iga viie aasta järel. Lisaks peavad liikmesriigid komisjonile edastama kogu kättesaadava teabe kõnealuse määruse kohaldamise kohta (artikkel 49) ning muu hulgas iga-aastase statistika.